

щодо прийняття управлінських рішень із формування та використання бюджетних ресурсів» [5, с.254].

У цілому під бюджетною децентралізацією варто розуміти економічні відносини, що виникають з приводу передачі центральними органами влади частини повноважень та відповідальності органам місцевого самоврядування з метою розширення їхніх прав та обов'язків щодо мобілізації та використання фінансових ресурсів для результативного виконання покладених на них завдань з ефективного розвитку відповідних територій.

Список використаних джерел:

1. Кузькін Є. Ю. Вплив децентралізації на розвиток регіонів. *Наукові праці НДФІ*. 2016. Вип. 3. С. 39-53.
2. Словник іншомовних слів / уклад. : С. М. Морозов, Л. М. Шкарлупа. К. : Наук. думка, 2000. 680 с.
3. Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. Мюнхен, 1963. 175 с.
4. Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування і навчальний посібник для посадовців місцевих та регіональних органів влади та фахівців з розвитку місцевого самоврядування. Київ : ПРООН / МПВСР, 2007. 269 с.
5. Возняк Г. Переваги та ризики бюджетної децентралізації: теоретико-методологічні аспекти. *Проблеми економіки*. 2015. № 2. С. 253-257.

Поліщук Оксана Борисівна

Головний спеціаліст відділу роботи з персоналом апарату

Луцької РДА Волинської області

astro123@ukr.net

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ, СУЧАСНИЙ СТАН

13 липня першому читанні парламент підтримав законопроект №6614 із пакету Пенсійної реформи. Але, що саме зміниться у призначенні пенсії, скільки років необхідно відпрацювати, щоби вийти на пенсію розглянемо в публікації.

Працівники Міністерства соціальної політики України, а також керівники місцевих департаментів соціального захисту населення вважають, що стан пенсійного забезпечення недосконалий, та виділили такі основні проблеми:

– дефіцит Пенсійного фонду – у 2016 році з державного бюджету відбулося виділення 145 мільярдів гривень на покриття недостачі Пенсійного фонду.

– в країні налічується 12 мільйонів пенсіонерів, з яких 8 мільйонів отримують мінімальну пенсію на рівні 1312 гривень.

– Відсутня справедливість відносно тих, хто вийшов на пенсію 10 років тому, порівняно з тими, хто виходить на пенсію зараз.

В Україні з 01 жовтня 2017 року стартувала пенсійна реформа, основними засадами якої є: реформування системи оплати праці та соціально-трудових відносин; запровадження принципів соціальної справедливості у нарахуванні пенсійних виплат – у залежності від тривалості трудового стажу та заробітку; виведення з «тіні» заробітних плат та робочих місць, у тому числі через посилення мотивації сплачувати внески до пенсійного страхування; розширення охоплення пенсійним страхуванням зайнятого населення.

Станом на сьогодні право на пенсію за віком мають чоловіки 60 років, та жінки 58 років (з 2021 року вік має становити 60 років), страховий стаж не менше 15 років.

З 1 січня 2018 року, право на пенсію за віком після досягнення віку 60 років з повним страховим стажем не менше 25 років і більше. При цьому, вимоги до мінімального стажу будуть збільшуватися (щороку на один рік страхового стажу). У 2028 році право ті особи, яким виповнилося 60 років, і чий страховий стаж не менше 35 років.

З 1 січня 2019 року матиме стаж від 15 років, але меншої тривалості, ніж це необхідно для призначення пенсії у 63 роки, пенсію призначать тільки при досягненні 65 років. У 2018 році особи зі стажем від 15 до 25 років матимуть право на пенсію у 65 років.

Страховий стаж – це період, за який щомісяця сплачувалися страхові внески у сумі не меншій, ніж встановлений законодавством мінімальний

страховий внесок. Для зарахування до страхового стажу повного місяця, сума сплаченого внеску має дорівнювати сумі мінімального страхового внеску протягом якого працівник підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню.

Якщо сума внеску не вистачає до мінімальної заробітної плати, особа має право доплатити необхідну суму, щоб загальна сума сплачених коштів за відповідний місяць була не меншою, ніж мінімальний страховий внесок. Якщо таку доплату за бажанням особи не було здійснено, стаж враховується у пропорційно меншому розмірі за визначеною формулою.

Для обчислення пенсії береться виключно офіційна заробітна плата починаючи з 1 липня 2000 року, за бажанням особи для розрахунку пенсії може бути враховано заробіток за будь-які 5 років підряд за більш ранній період (до 1 липня 2000). Це можливо за умови надання особою довідки про заробітну плату або в разі, якщо страховий стаж, починаючи з 1 липня 2000 року, становить менше 60 місяців.

Мінімальний розмір пенсії за віком, станом на 2018 рік в Україні встановлений Законом України «Про Державний бюджет на 2018 рік» за поданням Міністерства фінансів України, осіб, та відповідно до статті 7 особам які втратили працездатність: з 1 січня 2018 року – 1373 гривні, з 1 липня – 1435 гривень, з 1 грудня – 1497 гривень.

Якщо страховий стаж не менший, ніж зазначено, мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в пропорційно меншому розмірі, виходячи з прожиткового мінімуму, встановленого для непрацездатних осіб. Законопроект передбачає, що особам, які не мають повного стажу, призначені після 1 січня 2018 року пропорційно зменшені пенсії, з урахуванням прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, будуть виплачуватися лише після досягнення 65 років. До досягнення цього віку таким особам може бути призначена державна соціальна допомога на умовах і в порядку, визначених Законом України Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям.

Законопроект № 6614 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» запропонував зупинити зменшення розміру пенсій за віком для таких жінок після досягнення віку,

передбаченого Законом для відповідної вікової категорії. Після завершення цього періоду розмір пенсії переглянуть без застосування зниження пенсії. Такий перерахунок пропонують зробити з дати, наступної за завершенням періоду підвищення пенсійного віку.

З 1 жовтня 2017 року, згідно із законопроектом пенсійної реформи, виплата пенсій для працюючих пенсіонерів здійснюватиметься у повному обсязі, крім тих випадків, коли людина зайнята на державній службі. Таким особам пенсія виплачуватиметься у розмірі обчислення за формулою. Законопроект передбачає автоматизований перерахунок пенсії для працюючих пенсіонерів. Наразі, якщо пенсіонер продовжує працювати, він має звертатися до Пенсійного фонду за перерахунком виплати.

Станом на сьогодні право певних категорій осіб на пенсію за вислугу років забезпечується. Згідно з реформою, право на пенсії за вислугу років для всіх наступних років скасовується. Лише для військовослужбовців призначення пенсій за вислугу років буде незмінною. Такі пенсії будуть сплачуватися за рахунок держбюджету.

В Україні забезпечується право усіх спеціальних пенсій, а саме, державних службовців, народних депутатів, прокурорів, помічників народних депутатів, суддів тощо. Та, в подальшому реформа передбачає їх скасування, за виключенням держслужбовців, які набули стажу на такий вид пенсії станом на 01 травня 2016 року. Уже призначені пенсії продовжують виплачувати сьогодні і в майбутньому.

Реформування пенсійної систему потрібно за рахунок: реформування солідарної системи, створення системи накопичування, розробки системи добровільного пенсійного забезпечення. Солідарна система фінансово невзможі повністю забезпечити необхідний рівень пенсій. Усіх відрахувань недостатньо для утримання достойного рівня пенсій. Тому потрібно посприяти у приєднанні до цієї системи інші, організації недержавного рівня. Також треба забезпечити фінансову стійкість і соціальну справедливість солідарної системи. Для цього необхідно забезпечити обов'язкове державне пенсійне страхування, встановити порядок визначення пенсій та обмежити а в майбутньому і відмінити

максимальні пенсії. Також необхідні економічні стимули для пізнішого виходу людей на пенсію. Існує необхідність створення нових фінансових інструментів, що забезпечуватимуть доходність пенсійних активів.

Список використаних джерел:

1. Батченко Л. Розвиток реформованої пенсійної системи України. *Актуальні проблеми економіки*. 2010. № 6. С. 188.
2. Гнибіденко І. Пенсійна реформа в Україні: стан, проблеми, перспективи. *Економіка України*. 2007. № 4. С. 4.
3. МакТаггарт Г. Соціальне страхування та пенсійна реформа. *Людина і праця*. 2004. № 7. С. 10.
4. Мельничук В. Тенденції розвитку пенсійної системи України. *Фінанси України*. 2010. № 4. С. 66.
5. Скрипник А. Фінансові ризики в контексті пенсійної реформи. *Фінанси України*. 2007. № 2. С. 138.
6. Терещенко Г. Проблеми розвитку недержавного пенсійного страхування в Україні. *Фінанси України*. 2008. № 12. С. 76.
7. Про загальнообов'язкове пенсійне страхування: Закон України редакція від 01.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
8. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 13.12.2018 № 2648-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>.

Ольшевська Віра Петрівна

Начальник відділу «Ківерцівське бюро правової допомоги»

Луцького місцевого центру з надання безоплатної

вторинної правової допомоги

nikusi4kaolh@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Соціальне страхування на випадок безробіття є одним з інструментів соціальної політики держави, оскільки передбачає підтримку найбільш активних працездатних громадян у випадку втрати роботи з незалежних від них причин. Реалізацію соціального страхування на випадок безробіття в Україні здійснює Фонд загальнообов'язкового державного